

ለትግራይ ሕዝብ የዝምታ መነሻው “ፍራቻ” ከሆነ ከራሱ ሌላ የተሻለ ነፃ አውጪ ከየት ይመጣል? (ጌታቸው ረዳ)

March, 28/2013

Getachew Reda (Editor- Ethiopian Semay)

www.ethiopiansemay.blogspot.com

getachre@aol.com

“የትግራይ ህዝብ ዝምታ ሲተረጎም” በሚል ርዕስ ከመቀሌ ትግራይ ክ/ሃገር (በወያኔ የአፓርታይድ ስያሜ አጠራር -“ትግራይ ክልል”) በወጣት አብርሃ ደስታ ተጽፎ፤ ኢትዮ-ሚዲያ ድረገጽ ላይ ተለጥፎ አንብቤአለሁ። ጽሑፉ የወያኔን ኢፍትሐዊ ሥርዓትና አሰራር የሚቃወም ከትግራይ አዲስ ትውልድ የተጻፈ በመሆኑ ለጸሐፊው ‘አድናቆት እና ማበረታቻ’ ላቀርብለት እፈልጋለሁ። በርታ ተበራታ! እያልኩ።

የጸሐፊው ብርታት እና ተነሳሽነት አንደተጠበቀ ሆኖ፤ የትግራይ ሕዝብ በወያኔ ሥርዓት መጨቆኑን አንጂ የጭቆናው ዝርዝር አልነገረንም። ጭቆና መኖሩን በደፈናው መግለጹ፤ ጭቆና አንዳለ አንድናውቀው የሚያሳሱበት ካልሆነ በቀር የጭቆናው ደረጃ እና ጥልቀት፤ የጭቆናው ዓይነት/መራራነት ምን አንደሚመስል ለጸሐፊው ግልጽ አንደሆነ አንጂ እኛ ከሩቅ ላለነውም ሆነ ከትግራይ ክ/ሃገር ውጭ በሌሎቹ ክ/ሃገሮች ለሚኖር ኢትዮጵያዊ ድፍን ነው። ስለሆነም ጸሐፊው በሚቀጥለው ጽሑፉ የጭቆናው መጠን እና ስፋት ግልጽ አንደሚያደርግልን ተስፋ አለኝ። ጸሐፊው የትግራይ ሕዝብ ጭቆና እና ብሶት ነጋሪ በማጣቱ አልተጨቆነም እያሉ አንዳንድ ተቃዋሚዎች ይከራከራሉ ሲል ተቃዋሚው ቢከስም፤ ትግራይ ውስጥ ጭቆና አለ ወይስ የለም ብዬ ለመከራከር ሳይሆን ጸሐፊው አጋጣሚውን ተጠቅሞ የህ.ወ.ሓ.ት ሥርዓት በትግራይ ሕዝብ ላይ ግፍ እየፈጸመበት ነው ብሎ የነገረንን ድፍን አባባል በደፈናው እንጂ የጭቆናው ዓይነትና እና ብሶት ዝርዝር በጽሑፉ አልገለጸም።

ፀሐፊው በትግራይ ውስጥ ‘ጭቆና አለ’ ካለ በኋላ፤ ሰብአዊ እና የዜግነት መብቱን እየረገጠው የሚገኘው ጨቋኙ የወያኔዎቹን ሥርዓት፤ ፊት ለፊት ተጋፍጦ ተቃዋሚውን ለመግለጽ አልቻለም። በዚህ ላይ አንዱ ሲጨቆን ሌላው ዝም ይላል በማለት ካሁን ቀደም በጻፈው ጽሑፉ ስላተተ ይመስለኛል ፕሮፌሰር መስፍን ተስፋማርያም “በትግራይ ሰዎች ሲበደሉና ሲጠቁ ሌላው ሰው ዝም የሚለው በምን ምክንያት ነው?” በለው ለጠየቁት መልስ ሲሰጥ አንዲህ ይላል።

‘ባለፈው እንዲህ ፅሬ ነበር’ - ይልና፤-
“... የትግራይ ህዝብ በሙሉ የህወሓት ደጋፊ ነው ማለት አይቻልም። ብዙ የሚቃወም አለ። ብዙ የሚጨቆን አለ። በትግራይ የሌለው ጭቆናን የሚያጋልጥ ሰው ነው። በሌሎች አከባቢዎች (ከትግራይ ውጭ) ሰው ሲታሰር ወይ ሲገደል የሚናገርለት ወይ የሚጮህለት ወገን አለው። በትግራይ ግን የለም። አንዱ ሲታፈን ሌላው አብሮ ዝም ይላል። ይህ ነው ልዩነቱ እንጂ በትግራይ ጭቆና ስለሌለ አይደለም።”

ከዚህ በመነሳት ፕሮፌሰር መስፍን ወ/ማርያም እንዲህ ጠየቁ:- ካለ በኋላ፤-

“አብርሃ ደስታ፤ ያልከውን አምናለሁ፤ ግን አንድ ጥያቄ ልጠይቅህና አንተ በተመቸህ መንገድ መልስልኝ፤ በትግራይ ሰዎች ሲበደሉና ሲጠቁ ሌላው ሰው ዝም የሚለው በምን ምክንያት ነው?”

ብለው ለጠየቁት አብርሃ ደስታ መልሱን በ6 የተለያዩ ዘርፎች የተቀመጡ ምክንያቶች መልስ ሰጥቷል።

በቀዳሚው መለስ ብንጀምር አብርሃ እንዲህ ይላል፤-

“ መልስ፤-

አብዛኛው የትግራይ ሰው የህወሓት መንግስት በዜጎች በደል ሲያደርስ ከመቃወም ይልቅ “ብሉ የሕልፎ” የሚል ብሂል (ወይ አባባል) ተግባራዊ ያደርጋል። “ብሉ የሕልፎ” የትግርኛ አባባል ሲሆን Literally ‘በዛ ይለፍልን’ (ወይ ‘የባሰ አታምጣ’) ዓይነት ትርጉም አለው።

ለምንድነው የትግራይ ህዝብ ‘ብሉ የሕልፎ’ (የባሰ አታምጣ) በሚል የህወሓትን ጭቆና ‘አሜን’ ብሎ ለመቀበል የሚገደደው?

(1)ደርግ በትግራይ ህዝብ ብዙ ግፍ ያደረሰ ቢሆንም ህወሓት ከደርግ የባሰ አደገኛ ጉዳይ መሆኑ የትግራይ ህዝብ በደምብ ያውቃል። የህወሓት የአገዳደል ወይ ጭቆና ስልት በጣም የረቀቀ ነው። በዚህ የረቀቀ መንገድ ብዙ የትግራይ ተወላጆች ተገድለዋል ወይ እንዲጠፉ ተደርገዋል። ስለዚህ የትግራይ ህዝብ ‘ህወሓት ከደርግ የባሰ አደገኛ ነው’ ብሎ ያስባል፤ ይፈራልም። ለምሳሌ እኔ ህወሓትን ፊት ለፊት ስቃወም ብዙ ጓደኞቼ ህወሓት ሊገድለኝ እንደሚችል ስጋታቸው ያካፍሉኛል። (የህወሓት ተግባር በደምብ ስለሚረዱ)። ይህም ሁኖ ግን በአሁኑ ሰዓት ብዙ የሚቃወም አለ። (ፓርቲውም እየተዳከመ ነው)።” ብሏል።

ባጭሩ አብርሃ እየነገረን ያለው የትግራይ ሕዝብ እንደሌሎቹ በወያኔዎቹ ሥርዓት እየተጨቆነ ነው፤ ነገር ግን እየገጠመው ካለው ጭቆና 'የባሰ ጭቆና' እንዳይደርስበት 'ስለሰጋ' ፊት ለፊት መጋራጡን በፍርሃት ምክንያት ድምፁን ሊያሰማ አልቻለም። ለፍራቻውም ምክንያት በአጽንኦት ሲያሳየን “የትግራይ ህዝብ 'ህወሓት ከደርግ የባሰ አደገኛ' ነው ብሎ ስለሚያምን (ተቃውሞውን ለማሰማት) ይፈራል”። ይላል።

ፀሐፊው በሌላ በኩል ደግሞ ከላይ ያስቀመጠውን ፍሬ ሃሳብ ለትግራይ ሕዝብ ዝመታ መምረጥን አንደ ምክንያት የሆነው በ4ኛ ረድፍ ያስቀመጠው ሌላ ምክንያት በተራ ቁጥር 1 ያስቀመጠው ለትግራይ ሕዝብ ዝመታ ምክንያቱ በሚከተለው ሲያፈርሰው ይታያል።

(4) ደርግ በትግራይ ህዝብ ጠላት ተደርጎ ነው የሚወሰደው (በፈፀመው ግፍ)። የትግራይ ህዝብ ያን የደርግ አገዛዝ አይፈልግም። 'ደርግ ይመለሳል' ከተባለ ታድያ (ማመዛዘን ቢያስፈልግም) ህዝቡ ከደርግ ህወሓትን መምረጡ እንዴት ይቀራል? ይላል።

እዚህ ላይ ነው አነጋጋሪ ነጥብ ሆኖ ያገኘሁት። **በ 1 ኛ ተራ ቁጥር “የትግራይ ህዝብ 'ህወሓት ከደርግ የባሰ አደገኛ' ነው' ብሎ ያስባል፤ ይፈራልም።”** ይለናል። በሌላ በኩል ደግሞ ወያኔ የሕዝቡን ድጋፍ ለማግኘት እና ተቃውሞውን ዝም ለማሰኘት አንዲመቸው የሚጠቀምበት ስልት “በተለያዩ የፖለቲካ ድርጅቶች የተሰጡት ተቃዋሚዎች “ደርግ ስለሆኑ የደርግ ሥርዓት ለማምጣት እየጣሩ ስለሆነ አርፊህ ተገዛ እና ወያኔን ምረጥ ስለሚለው **“ህዝቡ ከደርግ ህወሓትን መምረጡ እንዴት ይቀራል?”** በማለት የትግራይ ሕዝብ 'ወያኔ' ሥልጣን ላይ ሊቆይ ባይፈልግም “ደርግ መጥቶ

አንደገና ከሚገዛን፤ ወያኔ አንመርጣለን እና ጭቆናው እየተቀበልን፤ ወያኔ ያቆይልን” በማለት ሳየወድ ምርጫው አድርጎታል። በማለት እርስ በርስ በተምታታ ምክንያት ‘ለሕዝቡ ዝምታ’ አነኚህ እና ሌሎቹ የተዘረዘሩ ምክንያቶች ሊነግረን የፈለገው ፍሬ ሃሳብ ሳይገባን ልያሳየን የፈለገውን ስዕል ለማየት አላስቻለንም።

ይህንን አንዲህ ልተው እና ወደ ሚቀጥለው ሃተታው ደግሞ ልሂድ። ፕሮፌሰሩ “በትግራይ ሰዎች ሲበደሉና ሲጠቁ ሌላው ሰው ዝም የሚለው በምን ምክንያት ነው?” ብለው ለጠየቁት ደግሞ “መልስ” ብሎ የሰጠው ሌላኛው መልሱ አንዲህ ይላል፡-

“በሌሎች አከባቢዎች (ከትግራይ ውጭ) ሰው ሲታሰር ወይ ሲገደል የሚናገርለት ወይ የሚጮህለት ወገን አለው። በትግራይ ግን የለም። አንዱ ሲታረጎን ሌላው አብሮ ዝም ይላል።” በማለት ለዝምታው ምክንያት ይገልጻል።

ወንድም አብርሃ አንድ የሳተው ነገር ያለ ይመስለኛል። ከላይ እራሱ የጠቀሰው የሕዝቡ ለዝምታው ምክንያት “ደርግ” የተባለው የማዶ ጅብ ተመልሶ መጥቶ ከሚበላኝ “ወያኔ” የተባለው የራሴው ጅብ ቢበላኝ ይሻለኛል” “የባሰው አታምጣ (ብኡ የሕልፎ) ብሎ ምርጫው ላስቀመጠ ሕዝብ ሌላው ጮኸለት አልጮኸለት የሚፈይደው ምንድን ነው? ጭቆናው ስላልተነገረለት ነው ከፍርሃቱ ለመውጣት ያዳገተው? ስለ ጭቆናው የሚናገርለት ክፍል ቢያገኝስ ከፍርሃቱ ሰብሮ ለመውጣት የሚረዳው የስነ ልቦና ብርታት የሚያገናኘው ምን ነገር አለ?

በጣም የሚገርመው ደግሞ ስለ ትግራይ ሕዝብ ጭቆና ለዓለም እና ለኢትዮጵያ ሕዝብ የሚናገርለት የለም! የሚለው አባባል ተቀባይነት አለው አንኳ ብንልም፤ ዞሮ ዞሮ፤ ስለትግራይ ሕዝብ ስቃይ መጮህ እና ስለ ሕዝቡ መብት በወያኔ ስርዓት መረገጥ ሊናገሩለት የሚገባቸው እና ሕዝባዊ አመጽ ማስነሳት እና ሕዝቡን አስተባብሮ ከጭቆና ለማላቀቅ ለድል ማብቃት ግምገማር ቀደም ሐላፊነቱን ሚና መሸከም የነበረባቸው የትግራይ ወጣቶች እና “የትግራይ ምሁራን” የት አሉ? ምንስ እየሰሩ ነው? ብሎ አብርሃ ደስታ በተጠያቂነት መቆም ያለባቸው በተለይ የትግራይ ምሁራንን በትንታኔው ውስጥ አንዳች ሐረግ ትንፍሽ አላለም። በተጠያቂነትም አላስቀመጣቸውም። ወጣቱ የስርዓቱ ተገዥ እና አምላኪ ነው? ከሆነስለምን? በምን መልክስ እራሱን ነፃ ማውጣት ይችላል? የሚሉት ትንታኔዎችን አልነካም። ለምን?

ሕዝቡ የባሰ አታምጣ ብሎ መስጋቱ የሚያስገርም አይደለም። ሰው አንደሰው መጠን መከራው ሲበረታብት ወደ ተገርነት ያደላል (የተለያዩ ተቃራኒ ትንታኔዎች በሌላ በኩል ማስቀመጥ የሚቻል ቢሆንም)። ታዲያ የጭቆና ቅምበር ተጭኖበት ‘ዝምታ’ን የመረጠ ሕዝብ፤ ከዝምታው ዓለም ጐትቶ ሊያወጣው ግምገማር ቀደም ሚና ሊኖረው የሚገባው ያለው የትግራይ ምሁር፤ ለትግራይ ሕዝብ በመብት ቀዳሚ ጠብቆና አለን ብለው በድርጅት መልክም ሆነ በግል የቆሙ የትግራይ ምሁራን ለኢትዮጵያ ሕዝብ ስቃይ መገመት በሚያስቸግር ከባድ ጥፋት አድርሰዋል እያልን እኔም ሆነኩኝ መሰል ኢትዮጵያ ወንድሞች/እህቶች ሳይሰለጥኑ ተናግረናል። አለመታደል ሆኖ፤ የትግራይ ተወላጆች የሆኑ ነባር ተቃዋሚዎችም ሆኑ አዲስ ትኩስ ሃይሎች እየሆኑ የመጡ ጥቂቶች አንደ አብርሃ ደስታ የመሳሰሉ ተቃዋሚ የትግራይ ተወላጆች፤ በትግራይ ምሁራን ላይ ለመተቸት ለምን ግራ

ሁለት ዓይነት የትግራይ ምሁራኖች አሉ። አንደኛው ቡድን ወያኔን በግልጽ የሚቃወሙ፤ ነገር ግን “ዘር አሉ አልሸሹም” ዓይነት አስተሳሰብ ያላቸው በተዘዋዋሪም ሆነ በቀጥታ ከሚያሞቃቸው “የጎሳ ቀፎ” መውጣት የማይፈልጉ ናቸው (ትንሽ ስታካቸው እና ክርክሩ ጠበቅ ሲልገቸውና ሲበሳጩ ወያኔነታቸው በቀላሉ የሚነበብባቸው ማለት ነው)። ወያኔ ምቃወም ብቻ አያስፈልግም፤ መልካሙን ነገርም አውሰሉት፤ እየተሰራ ያለው ሕንጻ፤ ሆቴልና ፋብሪካ አወድሱለት ወዘተ... የሚሉ ናቸው (ሂትለር ጀርመንን በኢንዱስትሪ በር ከፍቶላታል እና ስለ ሂትለር በጉነት አውሩ እንደሚሉት)። አንዲህ አይነት የተምታታ አቋም ያላቸው የትግራይ ምሁራኖች ብዙዎቹ ቢሆኑም ለምሳሌ ለምጥቀስ አንደ ዶ/ር ገላውዴዎስ አርአያ እና ዶ/ር ሃይሉ መንገሻ የመሳሰሉት መጥቀስ ይቻላል።

ሌላው ቡድን ደግሞ በግልጽ የወያኔን ፖሊሲ አቅፎ ደግፎ “አልል” እያሉ የወያኔ ፕሮፓጋንዳ እየተቀበሉ የሚተገብሩ እና የጥፋት መልእክተኛ የነበረው የመለስ ዜናዊ አወዳኾች አንደ እነ ዶ/ር ተወልደብርሃን ገ/አግዚአብሔር (የደራሲው የሱብሐት ገ/አግዚአብሔር ወንድም) <http://youtu.be/f75zPblWSil> የሕዝቡን መከራ የሚያራዝሙ፤ ጠባብ ብሔረተኛነት ሕሊናቸውን ያሰወራቸው “ዑውራን” ምሁራን ይገኙበታል። አነኚህ እና የመሳሰሉ የትግራይ ምሁራን ነኝ የሕዝብቻው ስቃይ እያዩም ቢሆን ባድርባይ ጸባይ እና ወያኔ በሰላሳቸው ምቾት ታውረው ተባበረ የሆኑ ናቸው።

ዛሬ ዛሬ ቀዝቀዝ አሉ እንጂ፤ ሌሎቹ ደግሞ መጽሔት አቋቁመው የወያኔ ፕሮፓጋንዳ ተቀብለው በጸረ አማራነት እና በጸረ ኢትዮጵያነታቸው የታወቁ ከኤርትራ ምሁራን ጋር እጅ እና ጻንቲ ሆነው “ጸረ አማራ” (አነሱ ነፍጠኛ የሚሉትን) መስመር በማራመድ፤ የማይገቡ አሳዛኝ ቅስቀሳዎች በመዝራጋት

አንዳንድ አንባቢዎች ከባዶ ሜዳ ተነስቼ ለሃሜት የጻፍኩት እንዳይመስላቸው ከኤርትራ ምሁራን ጋር ግምባር ፈጥረው “ወያኔን እያወደሱ” በነዚህ ምሁራኖች በአማራካት የሚጠሩ አንዳንድ ታዋቂ ኢትዮጵያውያን በማይገባ በመዘለፍ (በመጽሔቱ ላይ ለምሳሌ አቡነ መርቀሬዎስን “ዘ አዘር ደግ/ሌላኛው ውሻ” በማለት በፎቶአቸው ላይ ተጽፏል) ወይንም ዶኩመንቶችን በማዛባት የሕዝቡን እፍ ለማስዘጋት ሲሞክሩ ነበሩ ዝነኚህ የትግራይ ምሁራን እና የኤርትራ ምሁራን ስም ዝርዝር ለማየት ከፈለጉ ለምሳሌ “ኢትዮጵያን ኮመንታር” የተባለው መጽሔት አዘጋጆች የነበሩትን መጥቀስ ይቻላል። ባንዳንድ ጸሐፊዎች አባባል መጽሔቱን “ሻዕቢያ ወያኔ ፒስ ማውዝ” ሲሉት ነበር።

ስም ዝርዝር፤ ማነጃግ ሲኒየር ኤዲተር ኤንድ ፓብሊሺንግ ዶ/ር ሃይለማርያም አበበ፤

Editors ዶ/ር ገላውዴዎስ አርአያ (ኒው ዮርክ)፤ ክንፈ አብርሃም (ስቶክሆልም ስዊድን) ፤ዶ/ር ሶሎሞን ዑንቋይ (ካምብሪድጅ- ዩናይትድ ኪንግደም) ዘመነ ልብነድንግል(ፎርት ኮሊስ ኮሎራዶ)

አምደኞች (Contributors)፤ መስፍን አርአያ (አርሊንግተን ቨርጂኒያ)፤ ዶ/ር ደስታ በየነ፤ ዶ/ር ተክኤ ፍስሃጽዮን (ሞርጋን ስቴት ዩኒቨርሲቲ፤ ባልቲሞር ኤም ዲ) ሻዕቢያ (ኤርትራዊ)፤ ጆርዳን ጉብረመድህን (ኖርዝ ኢስተርን ዩኒቨርሲቲ- ቦስተን) በህይወት የለም- ነገር ግን ሻዕቢያ (ኤርትራዊ)፤ ዶ/ር አሰግድ ሐጎስ (ዩኒቨርሲቲ ሞሺንግተን ዲሲ) ጸጋይ ሃይሉ

(ከኢትዮጵያ)፤ዶክተር ግደይ ወለደገብሪኤል (ሎስ አልሞስ ላብ-ኤን ኤም) አማኑኤል አሰፋ (ዋሺንግተን ዲሲ)፤ዑቅባዝጊ ዓባይ (ሰንሰናቴ-አሃዮ)

Editorial Advisors ዶ/ር አምሃ አሰፋ (ሃዋርድ ዩኒቨርሲቲ-ዋሺንግተን ዲሲ (አገር ውስጥ እያለ በወጣትነታችን የቅርብ ጓደኛነት የብረን አሁንም የወያነ ደጋፊ አንደሆነ ነው የሚነገረኝ)፤ ሐገስ ካሬል (ካላማዙ ኤም አይ)፤ዶ/ር ገብረህይወት ተስፋጊዮርጊስ (ዩኒቨርሲቲ ኦፍ ዊስካንሰን)፤ ዶ/ር ፀሃዩ ተፈራ (ዳይሬክተር ኢትዮጵያን ኮሚኒቲ ዴቨሎፕመንት ካውንስል አለክሳንድርያ -ቨርጂኒያ)፤ዶ/ር ያዕቆብ ፍስሃ (ምቹጋን ዩኒቨርሲቲ)።

እነዚህ በሙሉ ዶክተሮች ናቸው። ይታያችሁ የላቸው መሣሪያ እና የዘፈቁበት የብሄረተኛ ፕሮፓጋንዳ ስታነጻጽሩት፤ በወያኔ ለተረገጠው የኢትዮጵያ ሉአላዊነት እና የሕዝቡን መብት መረገጥ ተገቢውን መስመር ለማስያዝና ለፍትሕ መቆም ሲገባቸው፤ጸረ ኢትዮጵያ ከሆኑት ሻዕቢያ “ኤርትራዊያን” ጋር ግምባር ፈጥረው የጎሰኞች ፕሮፓጋንዳ ለማራገብ በጸረ አማራነታቸው ከታወቁት ከነኚህ ኤርትራኖች ከነ ዶ/ር ተክኤ ፍስሃጽዮን፤ ጀርዳን ገብረመድህን ጋር አጅ እና ጓንቲ ሆነው በታሪክ ላይ ጠባሳ ንድፍ ትተዋል።

አነኚህ እና የመሳሰሉ የትግራይ ምሁራንን ዛሬ ምን እየሰሩ እንደሆነ በግምባር ቀደም ከመውቀስና ከመተቸት ይልቅ “የፖለቲካ ተቃዋሚዎች” የትግራይን ሕዝብ ወደ ወያኔ እየገፉት ነው ይለናል። አብርሃ ደስታ አንዲህ ይላል፤

“በዚህ መሰረት (የትግራይ ሕዝብ) ህወሓትን እየተቃወመም ቢሆንም የተቃዋሚ ድርጅቶች ግን ከህወሓት ሊብሱ ይችላሉ ብሎ እንዲያሰብ ስለሚገደድ ግራ ተጋብቶ ‘የባሰ አታምጣ’ ብሎ አብሮ ዝም ይላል። ለዝምታው ምክንያት አለው” ሲል በተቃዋሚው ላይ ትችቱን አሹሏል። ይገርማል።

ወጣት አብርሃ ደስታ የትግራይ ምሁራን ምን ያህል በቆሸሸው የወያኔ ፖለቲካ አንደተዘፈቁ እና የሕዝቡን እና የአገሪቱን ሉዓላዊነት ሲደፈር አፋቸው ዘግተው አይተው እንዳላዩ ሲሆኑ፤ አብዛኛዎቹ ደግሞ “ወያኔ የሚያደርገው ጸረ ሉዓላዊ” አርምጃ “እስየው” እያሉ የወንጀሉ ተባባሪዎች እየሆኑ አንደሆነ ብዙ ያወቀው አልመሰለኝም።

የትግራይ ህዝብ ከትግራይ ውጭ አሻግሮ በወሬ የሚያዳምጣቸው “የፖለቲካ ተቃዋሚዎችን” የማይምን ከሆነ፤ ከጉያው ውስጥ ያሉት “ዓረና ትግራይ” የተባለው ድርጅትስ መነዋ ማመን አቃተው? እንምራህ ብለው ተነስተዋል፤ ብዙ ዓመት ሆኗቸዋል አመርቂ አንቅስቀሴ ሲያደርጉ አልታዩም። ባለፈው ሕዝባዊ ምርጫ፤ የምርጫው ውጤት ትግራይ ውስጥም አንደተጭበረበረና ተጽእኖ አንደተደረገላቸው የታወቀ ነው። ታዲያ “የትግራይን ሕዝብ እንደ ሌሎቹ “በጠላትነት” የማይፈርጁት፤ “ከወያኔ ጋር የማይደባልቁት”

“መረገጡን” የሚያስተጋቡለት፤ የዓረና ተቃዋሚዎች ከጉያው ትግራይ ውስጥ እያሉ ለምን ሆ ብሎ አነሱን ደግፎ “ተቃዋሚውን አላጠጧልም?

ሰለዚህ የትግራይ ሕዝብ ሲጨቁን “ሌላው” በፍርሃት “ዝም” ስለሚል ነው፤ ወይንም ተቃዋሚዎቹ “አንደጠላት” ስለሚፈርጁት ነው፤ የሚለው አንካሳ ምክንያት አንደ ምክንያት ተቀባይነት የለውም፤ መጀመሪያ ነገር ወያኔ የሚያወራው ተቃዋሚዎች “የትግራይን ሕዝብ አንደጠላት ያዩታል” የሚለው የወያኔ ፕሮፓጋንዳ አብርሃ ደስታም ሆነ ሌሎቹ የትግራይ ተወላጆች ተቀብለው እያስተጋቡት ነው። የፖለቲካ ተቃዋሚዎች የትግራይ ሕዝብ በጣላትነት የፈረጀ አንድም (በኢትዮጵያ የሚያምኑ ተቃዋሚዎች) በመረጃ የሚያቀርብ ከአብርሃ ጀምሮ እስከ ሺዎቹ የሚቆጠሩ የትግራይ ምሁራን ማስረጃ አስደግፎ የሚያቀርብ እስካሁን ድረስ አላየሁም። መረጃው አለን የሚሉ ከሆነም ይሄው “ቻለንጁ” ግብዣው እና ሜዳው።

ተቃዋሚው በትግራይ ሕዝብ ተቃባይነት አንዳይኖራቸው ለማድረግ ወያኔ ዘርግቶት የነበረው እና አሁንም እየገፋበት ያለው የውሸት ፕሮፓጋንዳ እየተቀበሉ ማስተጋባት አላቀቁነት ብቻ ሳይሆን የሚያስገምት ነው። የመለስ ዜናዊ “ኢንተርሃሙዌ” ፕሮፓጋንዳ ብዙ የትግራይ ተወላጆች ተቀብለውት እንደነበረ የምናስታውሰው ነው፤ አሁንም አብርሃ እያለን ያለው፤-

“ሰለዚህ ተቃዋሚዎች ከትግራይ ህዝብ ጋር መወያየትና መግባባት ያስፈልጋቸዋል። ምክንያቱም ሳያውቁት (በሚጠቀሙት የፖለቲካ ስትራቴጂ) የትግራይን ህዝብ (target የሚያደርጉ ስለሚመስሉ) በህወሓት ቢጨቁን እንኳ ህወሓትን ላለመቃወም እንዲወስን (የባሰ እንዳይመጣ) ያደርጉታል። ሰለዚህ የትግራይ ህዝብ ዝምታ ምክንያት አለው (ህወሓት ስለሚደግፍ ግን አይደለም)።

ምንድ ነው ተቃዋሚዎቹ ሳያውቁት “በትግራይ ሕዝብ ላይ እያራመዱት የሚገኙት “የፖለቲካ ስትራቴጂ”? የትግራይን ሕዝብ ‘ታርጌት’ ያደረገ በጣላትነት የፈረጀ የፓቲካ ስተራቴጂ የቱ አንደሆነ ወይንም ማን ድርጅት እና ተቃዋሚ እንዲህ ያለ ስትራቴጂ እየተከተለ አንደሆነ በመረጃ እስካልቀረበ ድረስ “ለትግራይ ሕዝብ ዝምታ ተቃዋሚው ለዝምታው “ምክንያት” ነው ብየ አልቀበለውም።አብርሃ የቤት ስራውን ከዚህ በተሻለ መሰራት ይኖርበታል።

የሕዝቡ ዝምታ ወያኔን ላለመቃወም ምክንያት ብሎ አብርሃ ሲገልጽልን ‘አንድ ጊዜ ተቃዋሚው በሚያራምደው የፖለቲካ ስትራቴጂ ነው “ዝምታ ሊመርጥ የቻለው” ይለናል። አንድ ጊዜ ደግሞ ከጭቆናው ላለመላቀቅ የመረጠው “ስለፈራ” ነው ይለናል። ‘ፍርሃት’ በተጠቀሰው አባባል፤ በማሕበራዊ ትንተና እንደ ምክንያት የሚያስኬድ ቢሆንም። 21 ዓመት ባነስተኛው “ከፍርሃቱ” በጥሶ መውጣት ካልቻለ፤ ሌላ ያልተመረመረ

ምክንያት አለው። ያ ምክንያት ምንድን ነው? (እዚህ ላይ ዝምታው የትግራይ ሕዝብ ብቻ ተወቃሽ ማድረግ ተገቢ እንዳልሆነ በደማቅ ላሰምርበት እሻለሁ። ምክንያቱም ዝምታው በሌሎችም እየታየ ያለው አሳዛኝ ሲንድሮም ነውና)። ቢሆንም በትግራይ ላይ መተኮር ያለበት ልዩ ምክንያት ስላለ ፤ በዚህ እንቅጥል፤ ለትግራይ ሕዝብ ዝምታ መነሻው ምንድን ነው?

የተቀረው ኢትዮጵያዊ ለምሳሌ አማራው ሕዝብ እና ኦሮሞ፣ጋምቤላ... አንዲሁም ሌሎች በደርግ እና በወያኔ ንጽጽር ምርጫ ቢገቡ ከወያኔ ደርግ እንደሚሻላቸው ይምርጣሉ። ኤርትራኖቹም አንደዚህ (እራሳቸው በየቀኑ የሚያቀርቡት የሕዝቡ ዘገባ መመልከት በቂ ነው)።ትግራይ ውስጥ ግን ምርጫው የነዚያ ተጻራሪ እንደሆነ አያጠራጥርም። አሁንም ቀደም ብየ ወደ ገለጽኩት “የባዕድ ጅብ ከሚበላን የኛው ጅብ ይብላን” ወደ ሚለው አብርሃ ቀደም ብሎ ወደ ተነተነው “ደርግ እና ወያኔ” ወደ ማወዳደሩ ስንገባ “የብሔረተኛነት” ስነ ልቦና እዚህ ላይ ትልቅ ሚና አንዳለው መዘንጋት የለብንም።

ሕዝቡ ለ38 አመት በትግራይ ብሔረተኛነት ተሰብኮ የወያኔ ፕሮፓጋንዳ ተቀብሎ እያራመደው አንዳለም አብርሃ ሊገልጽልን ያልቻለበት ምክንያት አልገባኝም። የትግራይ ሕዝብ ከሌለው በተሻለ መንገድ በወያኔ ስርዓት “ተጠቃሚ” መሆኑን ለብዙ ጊዜ ተከራክረንበታል። አብዛኛዎቹ የትግራይ ምሁራን ይህንን እውነታ ሊቀበሉት አልፈለጉም። ሁለት ምክንያቶች አሉዋቸው። አንደኛው “ ተጠቃሚ እየሆነ አንዳለ ቢገባንም” ለወደፊቱ በሌሎች አካባቢ ሕዝብ ቅሬታ ፈጥሮ ለአደጋ ሊጋለጥ ስለሚችል፤ ይህን ከማስተጋባት መቆጠብ አለብን” ብለው የተናገሩኝ የትግራይ ተወላጆች አሉ። ለዚህ መለስ ካሁን በፊት ጽፎአለሁ። አልደግመውም።

2ኛው/ሌላኛው ክፍል ደግሞ፡ ጭራሽኑ ከነበረበት ከደርግ ጊዜ ብሶበታል አንጂ አልተጠቀመም የሚሉ አሉ (የትግራይ ተወላጆች ብቻ ሳይሆኑ ይህንን ውሸት የሚያስተጋቡ፤ በተቃዋሚ ጐራ የቆሙ አሁን አስመራ ከተማ የሚኖር የግንቢት 7 ዋና ጸሐፊው አንዳርጋቸው ጽጌም ጭምር-በዴምህት (ዴሞክራሲያዊ ምንቅስቃሴ ህዝቢ ትግራይ) አስመራ ውስጥ ቃለ መጠይቅ ተደርጎለት ያስተጋባው አድር ባይ ውሸትን ልብ ይለዋል)። አንዲህ ዓይነቱ የተዛባ ሙግት ማቅረብ ለምን እንደሚጠቅም ግራ ይገባኛል። የምናወራው “ሪል ፖለቲካ” ነው። አገርና ህዝብን የሚመለከት ትንተና እና ዘገባ ነው። ገና ከመነሻው የብሔረተኛ ቀዳሚ ምኞቱ እና እቅዱ ማወቅ ያስፈልጋል። ወያኔ ብሔረተኛነት/ነሰኛ ነው።ብሔረተኛ ደግሞ፤ መጀመሪያ “የራሱን ብሔር” ይብዛ ይነስ ከሌሎች ቅድሚያ መስጠት ነው ተቀዳሚ የቤት ስራው። ለዚህም ነው ወያኔዎችና የወያኔ ጀሌዎች (የወያኔ አባሎችም ያልሆኑ ጭምር) በመተባበር “ትግራይ ልማት መረዳጃ ማህበር” /ልምዓት ዓዲ ብወዲ ዓዲ/ በሚል መርሆ ታቅፈው ፡በትግራይ ላይ ጉልበታቸው፣ገንዘባቸው፣አውቀታቸው በማስተባበር ለሳሳቸው ቅድሚያ በመስጠት፤ ወያኔ ባሰመረላቸው የነሰኛነት

መመሪያ መሰረት እየተመሩ “ትግራይን ወደ ላቀ ደረጃ አድረሰዋት” የሚገኙት።

ወያኔ ትግራይን በማልማት፤ ፋሲሊቴሺኑን በማዘጋጀት እና በተቻለ መጠን አንድ አገር አንድ አገር ሊያቆመው የሚችል መረታዊ ልማቶችን መቀቅሮችን በትግራይ ዘርግቷል። በዝርፍያ፤ በገሃድ፤ በሕጋዊ እና ሕገውጥ በሆኑ መንገዶች ሁሉ ለራሱ ዘርፎ ከሚተርፈው የዘርፊያ ሃብት ወደ ትግራይ በማፍሰስ ቀዳሚ የልማት ምሳሌ የሆኑትን ምክንያት ወጣት አብርሃ ሊነግረን አልፏለንም። ሕብረተሰቡ ብናምን ባናምንም የወያኔ ትግራይ ዳረገውት እያመሰገነ ከልቡ ተቀብሎታል። ከወያኔ ሌላ ለትግራይ ልማት እና እድገት የሚያስብ ስርዓት አይመጣም የሚል ድመዳሜም እንደሚያስቀምጥ ምንም አያከራክርም። ደግሞ ከወያኔ በላይ ማን ለትግራይ ቅድሚያ ይሰጣል? ስልጣን ላይ ያሉት የትግራይ ተወላጆች ናቸው፤ በየውጭ አገሩ እየተላኩ ወታደራዊ እና ሲቪላዊ ስልጠና የሚላኩት ትግሬዎች ናቸው (ከቁጥር አንጻር ስትመለከቱ አብዛኛዎቹ ከትግራይ ናቸው)፤ አምባሲው፤ ስለላው፤ ወታደሩ፤ ስልጣኑ፤ንግዱ..... በማን እጅ ነው ያለው? በትግሬዎች!

ወያኔዎች ትግሬዎች አይደሉም? ናቸው። ስንት ናቸው? በጣም ፤ እጅግ በጣም በሚሊዮኖች የሞቁጠሩ። እነኚህ የትግራይ ሕዝብ አካል አይደሉም? ናቸው። ጥቂት እየተባለ የሚነገረው ‘አሃዝ’ የፖለቲካ አላዋቂነት ወይንም ሆነ ተብሎ የተሸፈነ አባባል አንጂ “ተጠቃሚዎቹ” “ጥቂቶች” በሚያስብል ግምት ውስጥ አይደሉም። አንድ ሕዝብ ቢታሪክ ምዕራፎች ብንመለከት፤ በየትም ዓለም “ሁሉም” ሕዝብ “ተጠቃሚ” ማድረግ አይቻልም። ግን በዓይን የሚታይ የሚዳሰስ ጠቀሜታ እና ተጠቃሚ እስካለ ድረስ “ግምገማችን” መሰረት አድርገን “ተጠቃሚ ነው” ብለን መመገጥ አንችላለን።

ለም መሬቶች እየመረጠ ከጎንደር እና ከወሎ ነጥቆ ለትግሬው እንካ ሲለው “እሺ” ብሎ እየተጠቀመበት ያለው ሕዝብ ማን ነው? አንዲህ ያለ ሥርዓት በጠምንጃ ጉልበት ከሌሎቹ ወንድሞቹ ሰፊ መሬት ነጥቆ ለትግራይ የሚሰጥ ሥርዓት ከቶ ለወደፊቱ ሊመጣ ይችላል? ጉሰኛ ስራው ምንድን ነው? ከመነሻው ማንነስ ለመጥቀም እና ነፃ ለማውጣት ነው የተነሳው? አንደዚህ ዓይነቱ ጥቅማጥቅም በጉልበትም ሆነ በሕጋዊ መንገድ እየተጠቀመ ቅድሚያ ለራሱ ጎሳ ለማግኘት ነው። ይህንን ሰፊ መሬት እና የታመጸ አማራ ኗሪ ሕዝብ መብት ሳይጠብቅ ወደ “አራሱ ጉሳ” ወደ ትግራይ እንዲቀላቀል የተደረገው ማንን ለመጥቀም ነው? ትግራይን ለመንጠቅ ካልሆነ ማንን ነው? ሑምራ ላይ ያለው እርሻ ማን ነው እየተጠቀመበት ያለው? ትግሬው ወይስ አማራው (የጎንደር ሕዝብ)?

እየሆነ ያለውም ይህ ነው። ትግሬው “የሚዳሰስ፤ የሚጨበጥ፤ የሚታይ” ጠቀሜታ እና ዕድገት በአከባቢውም ሆነ በግል ህይወቱ ከሌላው በተሻለ አግኝቷል። ለዚህም ነው “እንደ ወያኔ” ለኤርትራኖች ነፃነት እና “ለትግራይ ዕድገት” የሚቆረቆር ሥርዓት ከቶ ለወደፊቱ አይገኝም” የሚል ሙገት

የምሞግተው። ሰለሆነም፤ የትግራይ ሕዝብ ይከፋም ፤ይደግም፤ እጁን አጣምሮ ዝመታ የመረጠበት ምክንያት ከፍርሃቱ ሌላ ያልተመረመረ ስዕል ከፊት ለፊቱ ያገደው ያለ አንደሆነ አብርሃ አሁንም ከሰጠን ትንተኛ ሌላ ወደ ውስጥ መቆፈር ይገባል እላለሁ። ሕዝቡን ወደ ጎን ትትን ወደ ምሁራኑ ክፍል ብናተኩር፤ ያ ያልተመረመረው ስዕል አሁንም በትግራይ ምሁራን ዝምታ ታጭቆ ያለው ብሔረተኛነት ነው የሚል አስተያየት አለኝ። የትግራይን ሕዝብ ጸረ ወያኔ ፊት ለፊት እንዳይነሳ ያገደው ጠባብ ብሄረተኛነት ነው።

ኤርትራኖች አሁን ያሉበት እና የትግራይ ምሁራን ያሉበት ስታወዳድሩ ፤ ኤርትራኖቹ አንዲያ በዘምባባና በአበባ የተቀበሉት፤ደማቸውና ገንዘባቸው ያፈሰሱበት “የሻዕቢያ” ድርጅት ገበና በብዙ መጽሐፍት እየሳተሙ በቃለ መጠይቅ በየራዲዮኑ እና በየፓልቶኩ እያገላጡ ሕዝቡ አንዲነሳበት እያደረጉት ይገኛሉ። የትግራይ ምሁራን እና ታጋዮች ግን ፤ ከቆራጦቹ ከነ አሰገደ ገብረስላሴ ፣ገብረመድህን አርአያ፣ተሰፋይ አጽብሃ/ቸንቶ፣ እና ጓደኞቹ እንዲሁም ጥቂቶች.....በስተቀር የትግራይ ታጋዮች እና ምሁራን በብሔረተኛነት ገመድ ስለተበተቡ በጣም በሚያሰዝን ሁኔታ “ዝምታ” መርጠዋል። እነ አብርሃ ደስታ መመርመር ያለባቸው በተቃዋሚው ስትራቴጂ ላይ ምክንያት አድርጎ የተተነተነ የወያኔ ፕሮፓጋንዳ ከማተኮር ይልቅ በጠቀስኩት ላይ ትኩረታቸው ቢያደርጉ ለጠቃሚ ውይይት በር ይከፍታል።

በመጨረሻ ልለው የምፈልገው ነገር፤ የተማረው የትግራይ ምሁር፤ በራሱ ጠባብ ብሔረተኛነት ስሜት ምክንያት ተተብትቦ የወያኔ ተበባሪ ሆኖ የሕዝቡ መከራ “ጀሮ ዳባ” ብሎ ከጨቋኙ የወያኔ ቡድን ጋር ከወገነ፤ ሕዝቡ እየደረሰበት ካለው መከራ ራሱን ነጻ ለማውጣት እያገደው ያለው“ፍርሃት” የሚባል አንቅፋት አንደምክንያት ከተወሰደ ፤ የትግራይ ሕዝብ ከራሱ በላይ የተሻለ ነጻ አውጪ ከየት አንዲመጣ ይጠብቃል? ደርግን ያክል የተደራጀ ታላቅ ሠራዊት መከቼ አሸንፋለሁ ብሎ በተግባርም ተቃውሞው አሳይቶ መምታት ከቻለ፤በወያኔ ላይ ሲደርስ ደርግን አንደመታው ወያኔን ላለመምታት ጉልበቱን ተብትቦ ያሰረው “ክር” ምንድነው? ፍርሃት ብቻውን እንደምክንያት በቂ ሊሆን አይችልም። የ21 ዓመት ተባባሪነትና ዝምታ በመካከላቸው የተዘረጋው ‘ገመድ/’ እትብት’ መመርመር ይኖርበታል።

ብሔረተኞች የዘረጉት ፖለቲካ በቀላሉ የሚተነተን ሳይሆን በመስኩ ላይ ጥናት ያደረጉ ምሁራን ለዚህ ተገቢውን መልስ አንደሚኖራቸው አምናለሁ። በትንተናው ላይም አንዲሳተፉበት እጋብዛለሁ። ይህ ጽሑፍ የአብርሃ ደስታ ጽሑፍ በተለጠፈው በኢትዮ ሚዲያ እንዲለጠፍ ተልኳል (ደምቡም መሆን ያለበት ያ ነበር) ሆኖም አዘጋጅ ፖለቲካን ወደ ግል ስሜት እየለወጠ እልህ ውስጥ ገብቶ የምናስተላልፋቸው የሕዝብ ጉዳዮች በድረገጹ ተለገፈው አንዳይነበቡ ማገዱን ብዙዎቹ የተስማሙበት ችግር መሆኑን የታወቀ ቢሆንም፤ ይህ ጽሁፍ ልኬዋለሁ። ቢያወጣው መልካም፤ባያወጣውም ፤

ለሬከርድ/ለትዝብት አንተወዋለን። ሆኖም ጽሑፉ ድንገት ታናኖ እንዳይቀር
ወደ ሌሎቹ ድረገጾች ለሕትምት ተልኳል) አመሰግናለሁ። ጌታቸው ረዳ
(ኢትዮጵያን ሰማይ አዘጋጀ) www.ethiopiansemay.blogspot.com
Email getachre@aol.com